

НОВА ПОШТА

Примерак 10 флера

НОВА ПОШТА
 излази сваког дана ујутру, осим
 понедељника и дана иза празника
 Редакција и администрација:
 УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/1
 Телефон: 39-39. Пошт. фак: 173
 Чек рачун код Пошт. штод. 18.254
 Месечна претплата: 2.50 тача,
 тромесечна: 7.20 тача

Год. II.

Ујвидек, среда, 4 новембар 1942

Број 244

У Египту је одбијен велик напад Енглеза

Немачке подморнице потопиле су поново 16 бродова са 94 хиљаде тона

Немачке шрупе најредују на Кавказу

Немачка Врховна команда саопштава:
 У западном делу Кавказа напади и противнапади довели су до огорчених борби, у којима су наше трупе задржале своје положаје и у противнападу напредовале. Словачке трупе уништиле су опкољене непријатељске снаге. Источно од Алагира немачке трупе, у току напредујућег напада, пробиле су јако утврђене и минирание положаје непријатеља. Ваздушни напади, извршени бомбама и извиђачким оружјем, навели су велике губитке непријатељу. Уништили смо један блиндиран воз

У калмучким степама противнападом одбацили смо непријатељску коњицу, наневши јој велике губитке. У Стаљинграду и даље траје тешка нападачка борба за блокове кућа и улица. У северном делу града авиоником бомбардери за обрушавање наставили су са нападима на гнезда отпора, за које се воде жестоке борбе. Непријатељ је и поред упорне одбране изгубио ново земљиште. Стално понављани противнапади осујећени су. Одреди борбених авиона потпуно су омели железничке везе источно од Волге и саобраћај скелам на реци.

На донском фронту непријатељ врши покушаје да пређе реку, али ове покушаје су мађарске, италијанске и савезничке трупе у сваком појединачном случају крваво одбиле. Италијански ловачки апарати извршили су у ниском лету нападе на совјетске положаје. У току веће јуришне акције мађарских трупа уништено је много бункера и тенкова на источној обали реке, и приведени су заробљеници.

У борби против совјетске ратне флоте ваздухопловство је у месецу октобру дуж обала Црног Мора на Касписком Језеру и на доњем току Волге и на језеру Ладога уништило укупно 33 теретна и транспортна брода разне величине, међу њима много тенк-бродова, а сем тога и један авион.
 У ноћи између 1 и 2 новембра на Каналу смо осујетили напад енглеских брзих чамаца на један немачки конвој, запаливши поготком један непријатељски брзи чамац.

У Египту огорченом жестином траје битка. На северном секто-

ру фронта продор већих тенковских одреда непријатеља поново смо задржали безобзирним противнападом. Немачко-италијанско ваздухопловство, тамо где је била најогорченија борба, вршило је неуморне нападе на енглеске моторизоване снаге, артилериске положаје и позадинске везе. Немачки и италијански ло-

вачки апарати, уз губитак једног немачког апарата, оборили су 15 непријатељских апарата, а сем тога над Средоземним Морем оборили смо 5 непријатељских апарата, један је оборила једна немачка подморница.
 На обали Канала непријатељ је у понедељак изгубио 4 авиона.

Наставља се немачко продирање на Кавказу, док код Стаљинграда влада затишје

Берлин, 3 новембар. (Интерфакс) — На Источном фронту, на одеку Терека, немачки и савезнички одреди и у понедељак су заузели даље знатан терен. Том приликом дошли су у борбени додир са свежим снагама, припадницима из области са друге стране Кавказа. Међутим, совјетске трупе нису могле задржати ово полетно напредовање.

О овлађивању кавказским операцијама и о њиховим циљевима из разумљивих разлога нису се могли добити блиска обавештења. Изгледа да немачко вођство хоће да искористи предност потпуног опкољивања, што је досад увек успевало.

Што се тиче положаја Стаљинграда, на целој борбеној територији Стаљинграда и у понедељак је владало релативно затишје. Бојеваци су се уздржавали од знатнијих борбених акција и нису иле поновљени безогледан покушај прелаза Волге. Само су јачи одреди бомбардера за обрушавање и бомбардера немачког ваздухопловства били активни над болшевицима. Њихова главна првенствено је била управљена ка совјетском итотивама за снабдевање.

Са осталих сектора Источног фронта није стигло вештаја о значајни-

јим борбеним акцијама. Насупрот томе, на једном сектору доњег фронта, где се немачки положаји налазе непосредно поред реке, од пре извесног времена могло се на болшевичкој страни утврдити живље кретање. Ваздушним снимцима установљено је да су Совјети на овом сектору ударили више мостова преко Дона, а преко њих могу прелазити и тешка ратна оруђа. Из ових се издвојило још да је на овом сектору, који се налази око 200 километара северозападно од Стаљинграда, у бетон уграђено неколико батерија тешке артиљерије. Из овог и више других знакова може се закључити да болшевици хоће да нападну немачки систем положаја. Јачи одреди немачких и савезничких бомбардера већ су отпочели акцију против поменутих циљева. (МТИ).

ЗАМРАЧЕЊЕ У СЛОВАЧКОЈ

Братислава, 3 новембар. (БТ). У Словачкој почев од 3 новембра замрачење у приватним станима почиње у 18 часова и траје до 6 часова изјутра.

Италијански рајсни извештај

Италијански Главни стан саопштава:

На египатском фронту и у понедељак је појачаном жестином трајала битка. Осовинске трупе успешно су задржале напредовање знатних непријатељских тенковских снага и поново прешле у противнапад. Непријатељ је претрпео знатне губитке у оклопним колима, од којих је уништено више од 90. И осовински губитци су знатни. Огорчене борбе још трају.

И ваздухопловство је снажно учествовало у борби. Супротстављало се енглеским авионима, бомбардовало непријатељске војне колоне и без престанка нападало зграде и складишта иза фронта. У току ваздушних двобоја италијански ловци оборили су три, а немачки 12 непријатељских авиона. Италијански и немачки авиони у пратњи једног конвоја одбили су непријатељске ваздушне нападе и оборили 4 двомоторна авиона. Италијанске поморске јединице потопиле су једну непријатељску подморницу.

СМРТНЕ КАЗНЕ У ПРОТЕКТОРАТУ

Праг, 3 новембар. — (БТ). Како се званично саопштава, Народни суд осудио је због великог издаје 13 лица на смрт. Пресуде су извршене 27 октобра, 28 октобра због великог издаје извршена је смртна казна над других 5 лица.

САВЕТОВАЊЕ БИСКУПА СИАРА И ЖЕРЛИЈЕА СА ПЕТЕНОМ И ЛАВАЛОМ

Витш, 3 новембар. (ДНБ) — Адмирал Дарлин у оквиру дужег разговора поднео је вештај маршалу Петеноу о своме афричком путу. Исто тако водили су разговоре у Витшу са шефом државе и министром председником Лавалом бискупин Смар и Жерлије у присуству апостолског пуниџа Валерија. Разговори су текли у знаку највећег узајамног поверења.

Одбијен је енглески напад код Ел Аламејна

Берлин, 3 новембар. (МТИ) — Агенција Интерфакс данас по подне саопштава је радио-извештај свога дописника са североафричког ратишта, који гласи:

Велики напад који је Осма британска армија, свеукупним снагама и употребом целокупне расположиве артиљерије, тенкова и авиона отпочела пре десет дана и који је ушао у одлучан период у понедељак у подне, суклобом британских и немачко-италијанских тенкова, у уторак у подне сломио је тешким поразом нападача. Генерално ратно вођство Ромела и храброст немачких и италијанских трупа која презира смрт

одбила је напад Енглеза. Британци су претрпели страховите крваве губитке у људству, а такође су изгубили тешке и лакое тенкове и материјалу. Вођство Осме британске армије оставило је све на консу да покуша продор немачко-италијанских положаја, што је осујећено на целом фронту. Офанзива генерал Александра знала огромно засоцења у жалу Осме британске армије.

Поред победе извојеване и савезничком ратишту, немачка Врховна команда у уторак по подне издала је вештај о новом великом успеху немачких подморница. Према извештају, немачке подморнице

су омазале бродски конвој који је кренуо из канадских вода, натоварен ратним материјалом и намирницама, а који су одмах отпочели да тоне и, упркос ванредно густе магле, неколико дана и по дану и по који гоњиле су конвој, у току чега су потопиле 16 бродова са 94 хиљаде тона. Међу бродовима три брода за тровојст муниција на прво погошке одлетежи су у ваздух. Сем потопљених бродова два трговачка брода, са укупно 11 хиљада тона, и један ратар и једна корвета, потопљени су торпедима. Остали бродови потпуно растуђени конвоја успели су да побегну у другој магли.

Немири у Индији

Бангкок, 3 новембар. — (ДНБ) Из разних области Индије стижу извештаји о новим немирима и хапшењима. Тако је у понедељак у Алахабаду ухапшен лични секретар Нехруа, и његову кућу, као и више других кућа, претрела је полиција. У провинцији Бомбај поново је експлодирало више бомби, а у вези с тим ухапшен је један студент. И у једној службеној згради у Бомбају експлодирала је бомба, али није изазвала штете.

У једној школи и у једној цркви у Пуни експлодирале су две бомбе. Више разних места кажњено је разним казнама.

oo|||oo

Амерички новинар о положају Совјетске Уније

Рим, 3 новембар. — (Стефани). „Пополо ди Рома“ преноси чланак посебног дописника „Нју-јорк Тајмса“, у коме се даје слика о животу у Совјетској Русији. Амерички дописник пише да су у Совјетској Русији сада сви напори усретсрешени за очајничку одбрану преосталих делова државе. Руски народ добрим делом не говори ни о чему другом толико колико о другом фронту, али се према Савезницима јавља све веће неповерење. Амерички новинар посетио је иначе Баку, где је сваки грађански живот престао. Затворене су радње, намирнице стоје на расположењу у врло малим количинама, а мобилисано је целокупно грађанско становништво. Амерички новинар је у Кујбишеву — како пише — наишао на праву самртничку кућу. Свугде је беда и глад, радње су затворене. Ноћу на улицама могу ићи само униформисане личности. Слично се и у Москви променио спољни изглед града. У раду се могу видети само велики аутомобили за транспорт трупа, а саобраћај других аутомобила је потпуно замро. Рационирање намирница је врло поштрено и добрим делом се куповати већ не може ништа. Пред радњама са робом за опште потребе стоје огромни редови жена, деце и стараца.

oo|||oo

БОРБЕ ПРОТИВ ПЕТЕ КОЛОНЕ У СИРИЈИ, ЛИБАНОНУ И ПАЛЕСТИНИ

Будапешта, 3 новембар. — (НШТ). Влада у Египту, Сирији, Либанону и у Палестини, по жељи британских власти, успоставила су специјалне полиције за борбу против пете колоне. Ова полиција у Сирији већ функционише и њени агенти прислушкују политичке разговоре у разним јавним локалитетима. У Египту ова мера наишла је на велике тешкоће, пошто су политичке личности оштро критиковале владу због завођења ове мере.

Кроз ШТАМПУ

После говора Иненија

„Донауцајтунг“ доноси из Анкаре, поводом последњег говора председника Турске Исмет Иненија: „Разлика између демократије како је гледа млада Кемалистичка Турска и демократије англосаксонског света где се, можда, тако јасно не изражава као у аверзији врховних турских људи да се при свакој подесној или неподесној прилици претстављају јавности у другим, празним говорима. Чланови турске владе узимају реч кад ваља одлучивати хитна питања или на њих одговорити. Што важи за чланове владе, шеф државе је у још изразитијој форми поставио као традицију свога звања. Кад он узме реч, то се дешава у сасвим нарочитим поводима, његови говори имају онда сасвим нарочит значај за политички живот земље.“

„Прошле недеље — пише „Донауцајтунг“ даље — председник Исмет Инени је на традиционалан начин отворио ново заседање Парламента говором у којем је указао пут. Отвореност и стварност којом је турском народу обележио положај, и безнадност којом је изручио народној одговорности оне што раде против тешкога настојање да земља одржи коректну неутралност, мир, сигурност и част, — дају тој изјави обележје стапца камена турске политике неутралности у овоме рату, највећем међу свима досадашњима.“

„Лестер Лојд“ доноси из Стокхолма: „Како се на меродавном месту у Лондону војни положај у Египту још увек просуђује са пуним поуздањем, енглески политички кругови, како извештава дописник „Дагенс Нехтера“, већ се баве и евентуалним последицама које би могао да има неуспех египатске офанзиве, нарочито на политичком подручју. Велика велика енглеске јавности је, додуше, спремна да подуже почека пре но што би се египатска кампања просудила као успела или неуспела. Неуспех у Египту би, истина, изазвао политичку буру, сматра шведски лист, али не би само та офанзива била узрок незадовољству. Језгро проблема свих политичких и војних посматрања у Енглеској је сада, наравно, питање: да ли је међусобна сарадња Савезника довољна. Неуспех у Египту би критичари савезничког ратовања искористили на то да поново оштро нападну политичко и војно вођство у Енглеској.“

„Регели Мађарорсаг“ доноси од свога берлинског извештача: „У вези са повратком данских добровољачких трупа са Источног фронта у Копенхаген, што је била последица запетости која је, као што је познато, завршена опознавањем дипломатских претставника обеју држава — сад се потврђује да не одговарају истини поновно раширене весте да се Рентге Финк, дански посланик у Немачкој, вратио у Копенхаген.“

„Надлежни кругови у Вилхелмштрасе — јавља даље дописник „Регели Мађарорсаг“ — потврђују да ниједан посланик није још заузео своје старо место, штавише истовремено са овим тула се и изјава да Рентге Финк уопште неће више заузети своје старо место у Копенха-

гену, а на његово ће место доћи дипломатски претставник који ће то поверење да заступа под ауспицијима какве одговарају даним могућности. У вези са личним питањима пеле ове ствари, одашњи посматрачи имају утисак да, поред запетости која још једнако траје, Вилхелмштрасе не налази за сходно да заузме званично гледиште у питању немачко-данских односа.“

„Нојес Винер Тагблаг“, у чланку под насловом „Дар-мар у командама“, а поводом вести из Каира да ће онде ускоро да се одржи англо-америчка војна конференција са циљем да се окончају несугласице међу разним енглеским, америчким и деголастичким командама на Блиском Истоку, пише између осталог: „Већ је раније покушавано да се уједине команде на Блиском Истоку, и треба сачекати да ли ће новонаговештени покушај да се на конференцији у Каиру успостави јединствена команда и правилинска акција имати већи успех него претходни. Поред америчке команде у Каиру, ради ту још и војна мисија под вођством генерала Максуела, који се са британским генералом Александром и Монтгомеријем знатно не слаже, пошто жели да он води главну реч код примене материјала, јер је материјал амерички. Баш генерал Максуел одобрава да се уједине команде, при чему он хоће да игра главну улогу.“

„Док је у Палестини команда још донекле јединствена у британским рукама су односи у Сирији нарочито заплетени. Истана, онде смештене трупе теоретски су под заповедништвом Девете и Десете армије генерала Вилсона, који има свој главни штаб у Багдаду, али између теорије и праксе постоји баш у Сирији велика разлика; јер ту се, сем британско-америчког ривалитета, ради и о нит-

Шеф немачке штампе о задацима неутралне штампе

Берлин, 3 новембар. (ДНБ) — Шеф штампе Рајха Дитрих у понедељак је у Удружењу иностраних новинара у Берлину говорио о ратном раду новинара. Као што је рекао, широк круг иностраних новинара разумео је постављен им задатак, и неутрални дописници који раде у Берлину труде се да раде у смислу ратних захтева, али истовремено нека не оставе ништа неискористишено што рат новинарима омогућује.

Поново треба утврдити — рекао је шеф штампе Дитрих — да многи инострани листови врше навестан притисак на берлинске дописнике у интересу обавештавања у противнемачком духу. Жели да стави јасно до знања да такво новинарско обавештавање у Немачкој није пожељно. Надаље, бавио се нарочито појмом неутралности штампе. Једна земља која се назива неутралном треба да се труди и за неутрално обавештавање својих листова. Када у модерном тоталном рату толико огромну улогу игра духовни рат, једна земља не удовољава довољно својој неутралности ако преко диплома-

СЕСТРА МАРИЈА

(MARIA NOVÉR)

одличан мађарски Филм

Јавор П., Серињ Е.,
Васари, Мали Г., Швед Ш.

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање дворане

ресима деголастичким...“ „Дар-мар у командама“ може се објаснити само из позадинских политичких суровности, које су нарочито у Ирану добале гротескне облике, јер се ту у англосаксонске заплетате улазиће још и совјетокоруски захтев.“

„Берлинер Берсенцајтунг“ доноси опширнији чланак о даљим афричким плановима Англосаксонаца, из пера немачког војног писца антеца фон Шрама, чије су везе са надлежним местима опште познате. Шрам се бави претспремама против Дакара, и сматра могућном акцијом на западу Африке, сличну египатском нападу. Међутим, држи да се ратног гледишта много значајније изгледа евентуално британско искривање у француској северној Африци. Искривање у Алжиру и Тунису — пише фон Шрам — имало би много бољег утицаја на египатско борбе него западноафричко, а могло би да пружи и више прилике за слабљење оредоземнога фронта сила Осовине. У вези с овом могућношћу, Шрам, међутим, примећује да се искривање у Тунису или у Алжиру може замислити само уз помоћ Француза, а они имају темељних разлога да не пружају помоћ Англосаксонцима.“

та даје неутралне изјаве, док пасу прот томе велик део њене штампе стоји на страни једне зараћене стране. Ми не захтевамо ни од једног неутралног листа да своју обавештајну службу заснива искључиво на немачким вестима, али желимо да берлински извештач исто тако дође до речи у овом листу као и онај дописник који ради у једној држави непријатељској према Немачкој.

Ратна извештај нека буде објективан и заснован на чињеницама. Немачки извештаји, који су у трећој години рата несумњиво извојевали поверење, нека не буду бачени у позадину бујицом лажних речи којима Москва, Вашингтон и Лондон желе свакодневно да прикрију овој жалостан положај.

УМРО ЈЕ БАВАРСКИ МИНИСТАР-ПРЕТСЕДНИК СВИБЕРТ

Берлин, 3 новембар. — (ДНБ). Баварски министар-претседник Свирет, претседник Немачке академије, умро је у понедељак у 6 часова изјутра.

Председник владе др. Калаи Миклош изабран за посланика града Егера

Будапешта, 3 новембар. (МТИ) — Услед смрти народног посланика града Егера Петро Калмана, упражњен је овај мандат. Грађанство из Егера повудило је овај мандат председнику владе др. Калаи Миклошу, који је овај примио у оквиру великог програмског говора. Избори у Егеру били су одређени за 31 октобар. Пошто председник владе није имао противкандидата, председник владе Калаи Миклош постао је народни посланик Егера једногласним избором грађанства Егера.

Јапански извештај о битки на Тихом Океану

Токио, 3 новембар. — (ДНБ). Информатор јапанске владе изјавио је у вези са поморском битком у јужном делу Тихог Океана да је први велики покушај напада Сједињених Држава жалосно пропао. Међутим, Сједињене Државе не само да су извршиле темељну припрему за ову офанзиву, већ су бациле у борбу скоро сву поморску силу која им стоји на расположењу.

Немачке подморнице најале су један конвој који је пловио из Америке за Енглеску, и пошле 16 бродова са укупно 94 хиљаде тона

Берлин, 3 новембар. — (ДНБ). Немачка Врховна команда саопштава: Источно од канадских обала немачке подморнице, упркос рђавих временских прилика, дошле су у додир са једним конвојем који је пловио из Америке за Енглеску, натоварен ратним материјалом и намирницама. У вишедневним тешким борбама, које су трајале и дању и ноћу, од јако заштићеног непријатељског конвоја потопили смо

Енглези чине велике напоре да пробију немачко-италијанске положаје код Ел Аламејна, али су одбијени

Берлин, 3 новембар. (Интерлиф) — У северној Африци осовинске трупе у битки која сада траје већ десет дана, одбили су на целом фронту велике нападе Осме британске армије у Египту, наневши Британијама најтеже губитке како у људству тако и у материјалу. Монтгомери је у понедељак по подне концентрисао на уском фронту све британске одреде који још нису били бачени у борбу за нови покушај. Утисак је да британски командант после деветодневних неуспеха жели да свима средствима извојуге одлуку. За припрему

Ништа не-помаже Рузвелту — изјавио је информатор — кад изјављује да исход садање поморске битке још није јасан. Ток битке је потпуно чист. До сада је америчка војска претрпела уништавајући ударац. Ратне бродове Сједињених Држава ухватили смо као изненађене патке и задали им смртни ударац — рекао је информатор.

Немци су у шоку октобра пошле 111 англосаксонских бродова са тонажом од 720.575 тона

Берлин, 3 новембар. (ДНБ) — Немачка Врховна команда издала је у недељу следећа ванредна извештаја: Немачке подморнице, и поред трајних тешких јесењих бора, наставиле су са операцијама против непријатељских конвоја на Атлантском Океану. У току суботе једној групи немачких подморница на висини Канарских Острва успело је да дође у додир са једним непријатељским конвојем који је плувао од Југа ка Енглеској. Чим је наступило мрач, наше подморнице нападе су јако заштићену бродску претњу и концентрисаним нападом до зоре потопиле 14 бродова натоварених драгоценим сировинама са укупно 101 хиљадом тона.

Ловачки непријатељске теретне бродове, немачке подморнице у први мах, продорили из Атлантског Океана у мора која омишљају Индиски Океан и од Рта Агуљас далеко на исток све до најјужније тачке Африке, као и у водама Кентауна, потопи-

ле су 8 бродова са укупно 32.518 тона. У висини Канарских Острва наше подморнице наставиле су са нападима против остатака конвоја који је нападнут у ноћи између суботе и недеље и тешко разбијен, и од, потпуно раштрканих одреда потопиле даља 4 бродова са 30.131 тона, тако да се укупан број погођених бродова овога конвоја попео на 18, са 131.131 тона.

За последњих 6 дана на ратним областима удаљеним једних од других потопили смо од англоамеричке трговачке тонаже 41 брод са више од четврт милиона тона.

Немачка морнарица у борби против англоамеричке транспортне флотиле потопила је у октобру 111 бродова са 720.575 тона. Овај резултат у првом реду може се захвалити немачкој делатности подморница.

новог великог напада искористио је сву расположиву артилерију, и напалу је претходила баражна ватра, која је превазишла све артиљеријске припреме познате при досадашњим покушајима продора. И бомбардерски одреди енглеског ваздухопловства бачени су немилнице у борбу. Њихов задатак је био да продру дубоко изнад позадинских области трупа Осовине, а истовремено борбени авиони требали су да учествују у савлађивању немачко-италијанских одбрамбених положаја. Немачка и италијански борбени авиони, упркос бројној надмоћности непријатеља, храбро и стално су се супротстављали британским и америчким апаратима. О броју оборених непријатељских апарата још нема извештаја.

Када је британски командант Монтгомери мислио да су немачко-италијански положаји већ зрели за јуриш, послао је пешадију у напад у густим таласима једне за другим, на најужем терену. У разореном систему шанчева доминионске трупе дочекала је уништавајућа одбрамбена ватра осовинских трупа. И сада су оне морале да изврше први напад. Непријатељ је на појединим местима по цену огромних жртава постигао продор на узаном сектору. Британски командант тада је убацио све тенкове који су му стајали на расположењу. Ромелови разбијачи оклопа, противавионска артилерија и тешки топови довучени у позадину управљали су одмах сву ватру на место продора, где су се убрзо и јавили први губици код непријатеља. Са британским тенковима који су следили непријатељску пешадију у подневним часовима сударила се немачко-италијанска оклопна војска у силном противнападу. Развила се огромна тенковска битка, која је још трајала у касним поподневним часовима.

У ноћи између недеље и понедељника Енглези су у близини египатске обале покушали да се са већим снагама искрцају, како би доспели иза леђа осовинских трупа, али је обална одбрана лако одбиле овај покушај и нанела велике губитке Британијама. (МТИ)

Немачки напад на КЕНТЕРБЕРИ И ДОВЕР

Берлин, 3 новембар. (ДНБ) — Као што је саопштено у немачком ратном извештају од недеље, неколико енглеских авиона под заштитом облака улетело је по дану над западном окупираном облашћу. Немачком Западом и северозападном границом Рајха. Бачене бомбе изазвале су на неколико места материјалну штету. Оборено је 7 енглеских апарата.

Немачко ваздухопловство у више таласа извршило је одмазде нападе на град Кентербери. Делмачки из високг лета бачене бомбе изазвале су знатне експлозије и пожаре.

Ловачка ескадрила у заштитној пратњи оборела је 3 енглеска апарата. Друге борбени авиони бомбардовали су војне циљеве у више градова југоисточног дела Енглеске, међу њима и Довер.

ЗРИЊИ (Рекс)

Овако је добро живети!

(IGY ELNI JOI)

Весели амерички филм

Џим Артур, Л. Бардур,
Џамс Стјуарт, Миша Ауер

НЕМЗЕТИ (Аполо)

Објасните се у покоћи

(EJFELRE KIDERUL)

премијера одличног мађарског филма

Шмор Е., Була Е., Рац В.,
Чортош, Тимар, Петеш Ф.,
Лехотан А. и Хајмаши М.

Увек најновији мађарски и Уфа
журнал.

АТИЛА

13-та кућа

13-AS HAZ

премијера одличног немачког филма
Олга Чехова, Светислав
Петровић, Хилде Хилде-
бранд, Теодор Лос и Ханс
Браузенстер

Улазнице се могу преко целе недеље
унапред вадити на нашој благајни

ЕНГЛЕЗИ СУ ПОНОВО БОМБАРДОВАЛИ ЛОГОРСКЕ БОЛНИЦЕ И БОЛНИЧКЕ АВИОНЕ

Берлин, 3 новембар. — (ДНБ) Према извештају из немачког извора, 15 октобра један одред енглеских авиона напао је изнад Средоземног Мора један одред немачких болничких авиона и тиме поново тешко повредио женевски споразум. Нестао је један немачки авион Црвеног крста, а један други је оштећен. О сличним делима даје вест и италијански извештај, према коме су енглески авиони у зору 31 октобра напали и оштетили једну афричку италијанску војну болницу. Приликом напада био је један мртав и више рањених.

НЕМЦИ ЗА ЈЕДАН ДАН ОБОРИЛИ 59 СОВЈЕТСКИХ АВИОНА

Берлин, 3 новембар. (ДНБ) — Како се из Главног стана вође Рајха јавља, немачки ловци и контраавионска артиљерија оборили су 1 новембра на Источном фронту, на јужном сектору, 59 совјетских авиона.

(•)

УСПЕХ НЕМАЧКИХ ПОДМОРНИЦА ПОВИШЕН ЗА 300%

Берлин, 3 новембар. (ДНБ) — У вези са последњим извештајем немачке Врховне команде, у коме је изнет резиме успеха немачке ратне флоте у октобру ове године, немачки листови нарочито истичу чињеницу да су само немачке подморнице потопиле 698.575 тона непријатељских бродова. Пошто је тонажа потопљених англоамеричких трговачких бродова у октобру прошле године износила 225.000 тона, то значи да је успех немачких подморница у октобру ове године повећан са 300 од сто.

Вестник

СРЕДА, 4 НОВЕМБАР 1942.

— Смрт претседника Немачке академије. Како се из Берлина јавља, претседник баварске Владе и претседник Немачке академије Лудвиг Зиберт умро је у недељу изјутра.

— Предавање у Сабаци о народностима одржаће начелник одељења за народности при Министарству просвете г. д-р Моравек Бедро. Он ће говорити у дворани Непкера у среду, 4 новембра, увече у 7.30. Улаз слободан и бесплатан.

— Мађарска педагошка изложба у Женеви. Популарни швајцарски илустровани лист „Ла смен д ланфанс“ у читавој серији фотографија и у опширном чланку описује тој мађарске педагошке изложбе која је преређена у Женеви. На овој изложби изложени су радови ученика Западске петачке школе на Будапешти и других школа из унутрашњости. Ова изложба међу швајцарском публиком изазвала је највеће интересовање.

— Свечана прослава 80-годишњице Ламбера. — Како француски листови јављају, у недељу је на свечан начин прослављена 80-годишњица рођења проналазача филма, славног француског научника Ламбера. Приликом свечаности старог проналазача срдачно је поздрављено претседник општине Лиона. Ламбер се у последње време бавио биолошким истраживањима.

— Зимски ред возње. На дан 2 новембра ступио је на снагу нов ред возње за све возове у држави. У овом реду возње предвиђа се извесно ограничење путничког саобраћаја у интересу обезбеђења преноса робе за време јесење сезоне.

— Отварање течаја за мађарски јазик. У основној школи која се налази у Сент Иштван улици 13, 1 новембра отвара се течај за учење мађарског језика. На течају се може пријавити свака становница града Ујванде која не познаје мађарски језик а отлагује у околним школима и у делу града према Футаку. Улас се врши свакодневно од 18—19 часова, а течај је потпуно бесплатан.

— Нов доктор права на Правном факултету у Печу. 28 октобра промовирана је д-р Десанка Кнежевић за доктора права на Правном факултету у Печу.

Покушај да провали у Главни државни монопол

Слобода Јанош, који станује у Тиса Иштван улици бр. 63, пре месец дана је, као инкасент у једном великом штампарско-издавачком предузећу, отпуштен из службе. Отпуштен је стога што са својом фирмом није могао обрачунати око 6 хиљада пенга. Он је међутим хтео да ликвидира овај дуг и да новац набави на било који начин, стога је решио да провали у главно стовариште Државног монопола у Ракоци Ференц улици, да пробуши велику Вертхајм-касу и да је опљачка. У ту сврху одмах је набавио апарат за бушење и 31 октобра, између 8 и 9 часова увече, увукао се у дворниште куће у Ракоци Ференц ул. бр. 45. Одавде је хтео да се попне на таван зграде у којој се на-

Олакшице за време замрачивања

Како треба да се понаша публика после нове наредбе о замрачивању

Будапешта, 3 новембар. (МТИ) — Као што је већ раније јављено, Министар војске наредио је да се почетком од 2 новембра до даљег наређења замрачивање приватних станова и других зграда, као и превозних средстава, обавља почетком од 23 часова. Ово замрачивање траје до 5 часова ујутру.

Ова нова наредба о замрачивању значи знатне олакшице за целокупно становништво. Министар војске је ову олакшицу навео не стога што је искључена могућност надлетања непријатељских авиона над нашом територијом, већ стога да се осигура несметан и појачан рад производње на пољу индустрије, трговине и пољопривреде у целој земљи.

Уколико би се десило да се непријатељски бомбардери појаве пре времена одређеног за замрачивање, ваздушна одбрана, организована од стране власти, постариће се да благовремено ископча осветљење улица и тргова. У време када не важе прописи о замрачивању, у вечерњим часовима, могу се употребљавати и јаче светилке без штитова, али нико не треба да заборави да се у случају ваздушне узбуне ове лампе морају одмах угасити.

На основу искустава стечених у иностранству, а и искустава које смо стекли за време руских напада у септембру, провизилази да непријатељска бомба само тамо где види светлост.

У сваком случају, грађани који се удаљују из својих станова пре времена одређеног за замрачивање, или полазе на починак пре тога времена, добро ће учинити ако се већ раније постаријају за замрачивање. Само на тај начин биће могуће да се после ваздушне узбуне не укочна електрична струја у просторијама чији прозори нису замрачени.

Што се тиче возача моторних возила, они су дужни да се придржавају раније задатих прописа. Министарства унутрашњих послова о замрачивању упозоравају се управљачи аутомобила и моторцикла да без потребе не употребљавају своје рефлекторе.

Вишкљести треба нарочито да обрате пажњу да за време замрачивања опрезно саобраћају и строго се придржавају прописа о замрачивању.

Из реченог може се закључити да они који не одржавају прописе о замрачивању доводе у опасност не само своју отаџбину, него и своју породицу и дом. Између свију зарађених и незарађених земаља у нашој земљи примењени су најблажи прописи замрачивања, а због тога Министар војске с правом очекује од публике да ће ове сада заведене олакшице, примити са разумевањем, али уједно и са појачаном дисциплином и опрезношћу.

— Више од 11.000 лица изгубило мађарско држављанство. У недељном броју „Службених новина“ објављен је списак имена оних мађарских држављана који су изгубили држављанство на основу 13 з. чл. из 1939.

— Преко 100 килограма гушчијег меса запленио у Макоу. Органи Апровизационог звања у Макоу извршили су преметачину у кући бакалина Лугера Мозеша. Том приликом нашли су преко 100 килограма закланих гусака. Утврђено је да је Лугер без обртнице обављао трговину живином. Цела количина гушчијег меса је заплениена.

— Изгубила пазарну књижицу. Јуче, између д-р Бардоши и 1941 априла 13 улице изгубила је своју пазарну књижицу Милица Добановачка. Она се не сећа броја књижице. Књижица гласи на име: Милица Добановачки, Ујванде, Апор ул. 17. Моли се поштом налазач да књижицу донесе у Администрацију „Нове поште“.

— Велики пожар у атару Сабаци. У Келебији је избио пожар, који је скоро уништио један салац. На имању Киш Болдижара у Келебији изгорело је 110 крста сламе, много сена и кромпира. Штета се цени на 3.000 пенга.

— Рација на цео у Сабаци. Полиција је приредила рацију на цео животних намирница на овим пијачама у Сабаци. Том приликом је констатовано да неки продавци уопште нису знали колика је максимална цена поједине робе, већ су је продавали скупље. Роба је конфискована и одмах распродата по утврђеној цени, а против прекршитеља поведен је казнен поступак.

— Сеча шума у Мађарканижи одлучена је на последњој скупштини града. Решено је да се приступи сечи на површини од 16 јутара, како би се задовољиле потребе грађанства. Осим тога решено је да се колонија Зимовић од сада зове баштени град Илона, и то по имену удовице Заменика Регента пок. Хорти Иштвана.

— Изгубљене карте за хлеб. Од Сабацијан улица до Орос улице изгубљене су 4 карте за хлеб, као и две карте за додатак хлеба за фабрике раднице. Умољена се поштом налазач да нађене карте преда у Администрацију „Нове поште“, Органово трг бр. 64.

Само Хајнеманово одео
прави човека господином 1388
УИВИДЕК — Мусолини улица бр 13

— Тосна. У четвртак увече ће се у сали Левенте-дома извести популарна опера „Тоска“ у интерпретацији чланова будапештанске Опере. Ово једно од најпознатијих дела Вакома Пучинија изведено је већ неколико пута у нашем граду, али ипак за ову приредбу влада огромно интересовање, јер ће овога пута у главним партијама наступити данас најбољи мађарски певачи. Насловну партију певаће Марјет Силваш, Марја Карвадош, Иштван Лето, а Скарпију Верђ Лосонца, најпознатији чланови будапештанске Опере. Преостале улоге могу се добити на благодни Поштом.

— Основаће се комисија за контролу Закона о затварању радњи. Министар трговине позвао је поджупане и градоначелнике из целе земље да се постарају о оснивању комисија, које ће бити позване да врше надзор над законом о затварању радњи. У овим комисијама треба да буду заступљени, поред претставника власти, и претставници послодавца и службеника.

— Најновије из Хрватске. У вези са прославом 700-годишњице Загреба, преређене су многе свечаности. На првој свечаности одржана су предавања о мађарском краљу Бели IV, који важи као оснивач града Загреба. — Како загребачки листови јављају, сада се обављају испита приликом жена железничара у Хрватској. Жене ће у првом реду бити запослене као кондуктери. — У близини Славонског Брода настојањем владе муштена је мотара у простору од преко 30.000 јутара. — Хрватски радници запослени у Немачкој послали су од почетка ове године до сада на име своје уштеђевине 373 милиона куна. — Мусолини је у једном телеграму изразио своју захвалност поглавнику за општинску коју му је упутно поводом 20-годишњице фашизма. — Загребачки листови јављају из Софије да је бутарска влада одлучила да повећати плате свих државних и самоуправних чиновника од 1 децембра од 30 на сто. — У Мостару се спрема великоштитвена прослава 475-годишњице оснивања Мостара.

— Непознати лопови крали кукуруз. Никола Ердељан, ратар, са станом у Фехер Мезе ул. бр. 5, пријавио је полицији да су у ноћи између 21 и 22 октобра непознати лопови провалили на таван његове куће, одакле су однели два цака кукуруза. Каже да му је и раније краден кукуруз. Полиција је повела истрагу.

— У бечком брзом возу избио пожар. У близини железничке станице Ференцварош на међународном брзом возу, који саобраћа на линији Беч—Берлин избио је пожар. Услед пробијања зида на кондензатору уља, проливено уље се запалило и пожар се убрзо пренео на furgон и два путничка вагона. Машиновођа Мандула Виктор утрчао је у запаљена кола, ископчао електричну струју и затворио резервоар за уље. На тај начин спречено је даље ширење пожара. Притом је и сам претрпео тешке опекотине. Јуначки машиновођа нађен је онесвештен. Пожар је убрзо угашен.

Градско пореско звање оп. кр. града Ујвидека.

Бр. 48.975/1942.

ОБЈАВА

Градско пореско звање — на основу наредбе Мин. фин. бр. 600/1927, одн. 47 §, 3 т. К. К. Х. Е. — позива све пореске платише (пореске обавезнике) да своје пореске заостатке, заједно са престојбама за год. 1941 и 1942, у целости имају да исплате до 16 новембра 1942, 12 сати у подне.

И престојба за IV четврт год. 1942 бескаматно се може уплатити само до 15 новембра.

На основу § 33, 4 т. К. К. Х. Е., ова природна особа која своју пореску престојбу, како евентуални заостатак, тако и разрезану порезу за текућу годину, потпуно изравна до 16 новембра, добиће 2% каматног попусте од стварно уплаћене своте за текућу годину.

Она пак физичка лица која унапред уплате један или више четвртгодинских удела престојбе укупног пореског дуга, добиће за сваку пенгу унапред уплаћене своте 6% годишњег каматног попушта. (К. К. Х. Е., § 33, 1 т.).

Насупрот томе, против оних који своје заостатке и укупне пореске дугове не уплате до времена означеног у објави, после истека тога времена повешће Гр. пореско звање, без обзира на личност, егзекутивна поступак, заплењени предмети ће се оддати и продати на аукцији, односно повешће се поступак за продају некретности.

Одношњене и личитирање заплењених предмета у току је, о чему се претходно лично или путем државне објаве извести они који порез нису платили, односно чиме ће се моћи изнудити.

Ујвидек, 1 новембра 1942.

ГРАДСКО ПОРЕСНО ЗВАЊЕ.

— Од урагана страдало 25 лица у Америци. Према саопштењу енглеске обавештајне службе, у америчкој вароши Бервил (Савезна држава Арканзас), у ноћи између петка и суботе беснео је јак ураган. Приликом ове природне непогоде погинуло је 25 лица, а 51 лице је тешко повређено.

— Нађени документи. Позива се Стефанов Младен да дође у «Нову пошту». Организовано траг б/п по своја документа терориста «Кристиница», воје је један поштенски изазвај пренео у нашој Администрацији.

— За побољшање животних прилика у Грчкој. Надлежне власти у Грчкој предузимају низ мера ради побољшања привредних прилика у земљи и олакшања живљења. Тако ће, међу осталим, куповине окупационих трупа на тржиштима животних намирница бити ограничене даље, забраниће се извоз грчких животних намирница сем случајева кад се роба замени за другу храну. Сем тога, предвиђен је и извоз извесних намирница.

— Бесплатно посредовање рада. Код м. кр. Држ. звања за посредовање рада, Ујвидек, Вак Вобан ул. 2 (б. Берза рада), тел. 26—94, могу добити упослење: Мушкар: 1 ковач, 1 столар, 1 дракелер, 1 ливач гвозђа и месинга, 1 бербер — сви у месту, 1 ливар, 1 колар у провинцију, 1 електромонтер у Печ. Женске (кућне намештанице): 1 куварка у гостионици, 1 девојка за све, куварка — у провинцију, 2 девојке за кухињу у гостионици, 1 девојка за све, 3 девојке за све куварке, 2 бедниорке — све у месту.

Ujvidéki Városi Takarékpénztár

(Градска Штедионица у Ујвидеку)

обраћа пажњу својих улагача на наредбу Мађ. краљ. Министарства бр. 5720/1942. М. Е. према којој је сваки сопственик уложне књижнице код новчаног завода на враћеном Делвидеку дужан приказати ову најкасније до 20 новембра 1942 год. радњи означења (ноотрификације) у којој је улог настао пре 15 априла 1941 год. и без обзира на то, да ли му је стара уложна књижница у међувремену већ новом замењена. Ко пропусти да прикаже своју уложну књижницу или не може оправдати туземни карактер улога, моћи ће да располаже овим само претходном дозволом Мађарске Народне Банке. Да би се избегло наговештавање посла, молимо наше поштоване улагаче да своје од стране нашег завода остављене уложне књижнице прикажу већ сада, јер означење после 20 новембра 1942 год. већ неће бити могуће. 1800

Због љубавног састанка пао полицији у руке

Дрзак подвиг апама који је покушао да опљачка банкара

Млади париски банкар Анри Пито има у близини Елисејских Поља своју банкарску радњу, која и у данашња тешка ратна времена одлично ради. Пито је наследио неколико десетина хиљада франака од свог оца и тим новцем отворио банку. Као практичан човек брзо се обогатио. Његова приватна секретарка, симпатична и ванредно лепа Жана Лоајо, била је вредна и паметна девојка. Уживала је пуно поверење свога шефа.

Пре неволно дана Пито је морао да оде на један важан пословни састанак. Оставио је код мадамazel Лоајо своју ташну са новцем и три ложа државне класне лутрије. Упозорио ју је да ниан на тај новал, нагласивши да ће се брзо вратити.

Међутим, Пито се задржао више него што је предвидео. Жана Лоајо била је отрљива и чекала га у канцеларији. Одједном, на писаћем столу зазвучао је телефон. Шеф се лично јавио. Био је, као и увек, дувовит, и мадамazel Лоајо није нимало сумњала да не говори са својим шефом. Он јој је преко телефона сарцигао:

— Ја се засада не могу вратити у банку, мадамazel, али послаћу вам свог стрица који има око 60 година, велик од пића првен нос, и он ће од вас преузети ташну са новцем. Пре него му предате ташну са новцем, пажљиво пребројте новац. У ташни има 150.000 франака у новчаницама, а

50.000 у злату. Лозове извадите и ставите у касу.

Љубавни шеф после тога позвао је своју секретарку да мало доцније дође у ресторан Кафе д ла Пе. Госпођица Лоајо радо је примила овај позив и почела да се припрема за вечерњи састанак са својим шефом. Док се припремала, у канцеларију је ушао стриц њеног шефа, и она је видела да је баш онакав нети како га је Пито описао.

Мадамazel Лоајо није могла да посумња да то није стриц њеног шефа. узео ташну с новцем и, опростивши се узео ташну с новцем и, опростивши се срдачно, напустио је просторије банке. Мало доцније напшао је лично шеф Пито. Секретарка му је саопштала да је баш мало пре његов стриц отишао и понео ташну у којој се налазило 200.000 франака.

Банкар је био запрепаштен, пошто уопште није имао стрица, а тада му је било јасно да је телефонски разговор исплениран од стране некоег непровереног хохштапелера.

Сам овај хохштапелер направно је штак грешку због које је пао полицији у руке. Он је веровао да се банкар Пито може вратити до узете у банку, и рачунао је да ће његова секретарка доћи на састанак у Кафе д ла Пе. Органи париске полиције напали су га у ресторану и код њега је нађен новац који је хтео да опљачка од банкара.

— Откуп иностраног сребрног новца у Рајху. Према званичном саопштењу, англоамерикан сребрни и други отпад новца ће Немачка банка Рајха, до даљег наређења, куповати према званичним курсевима Вермахта берза. У обзир долази сребрни новац из Белгије, Бугарске, Данске, Енглеске, Финске, Француске, Холандије, Италије, Каледо, Хрватске, Норвешке, Румуније, Швајцарске, Шведске, Србије, Словачке, Мађарске и Сједињених Америчких Држава. Откупне цене за грчки и португалски отпад новца износи — о обзиром да ово засада не котрају на берзи — 1,67 марака за 100 драма и 19,86 марака за 100 оскула.

— Засобице топора направно у Рајху. Код Бреславе су заснована, као једна своје врсте у целој Средњој Европи, велика подручја шувске тополе, ради добијања нових сортина за згтовљавање целулозе из ранијасне тополе. Отгледив резултати су веома повољни. Подрају се, даље, расадници тополе још у неколико шлеских области.

— Очистиње сенције Земалске здравствено здруге у Сабадни израбаће се 11 новембра пре подне у 11 часова у великој дворани Градске куће.

— Бекство најпрепреденијег злочина Унџа. Како «Парс соар» јавља, америчке полицијске власти преродиле су велику хајку против војног бегунца Ирајнта Каденса. Он је пре неколико недеља побегао на своје трупце, а после тога утврђено је да је за веома кратко време извршио читав низ језивих злочина, бесприморних чак и у аналним америчком криминалијету. Кадене је вршило своја подвала у трима америчким савезним државама, и од августа до данас направио је једно убиство, опљачкао три банке, површило 17 разбојништва и украо 16 аутомобила. Америчка полиција назива овог злочинашког тата најпрепреденијим злочинцем Америчке.

— Лицитација злочинних предмета у Градској штедионици у Сабадни одржаће се 6 новембра по подне у 4 сати.

САОПШТЕЊЕ УЈВИДЕЧКЕ ГРУПЕ ЛИГЕ ЗА ОДБРАНУ ОД НАПАДА ИЗ ВАЗДУХА

Лига је пресељена у ново просторије. — Кућни заповедници и њихови заменици који су свршили течај 28 септембра и 5 октобра могу примити своја сведочанства.

Ујвидечка група Лиге за одбрану од напада из ваздуха 1 новембра пресељила се из својих досадањих просторија у приземљу у Андраши улици бр. 1 и пресељила се на II спрат исте зграда. Према томе, они који долазе у канцеларије Лиге послом треба да оду на II спрат.

Позивају се заповедници кућних група, као и њихови заменици, који су свршили течајеве 28 септембра и 5 октобра, а који нису добили сведочанства услед оскудне формулара, да сада дођу да према своја сведочанства која су готова у новим канцеларијама Лиге, Андраши улица бр. 1, II спрат досво.

— У Швајцарској се због штедње у огреву затварају школе.

Како швајцарски листови јављају, у Базелу је недавно затворено 14 школа у интересу штедње с огревним материјалом. Ученици ових школа биће смештени по другим школама. Просветне власти у Швајцарској наредиле су у вези с тим да овогдишњи божићни ђачки одмор износи 3, уместо досадање 2 недеље.

— Тешка несрећа услед рушења зграда у Шпанији. Како шпански листови јављају, у провинцији Сантјаго де Компостела било је одржано регрутационо младића и том приликом у великој дворани, где су се окупили регрути, под тешком теретом поуполазе су греде и зграда се обрушила. Под рушевинама нађено је 14 тешко рањених, ићиће лако рањених а њих и морало је остати на месту, јер су били толико тешко повређени да се није могло пренети у болницу.

— План о осмишљању савеза европских друштава за одбрану ауторског права. У Берлину је одржана скупштина претставника европских удружења за одбрану ауторског права на којој су било заступљене: Немачка, Италија, Финска, Норвешка, Белгија, Француска, Холандија, Шведска и Швајцарска. Скупштина је решила да се убрзо приступи осмишљању савеза европских друштава за одбрану ауторског права са седиштем у Берлину. Ову одлуку скупштине прихватила су и Мађарска, Шпанија и Румунија.

— Градско позориште у Сабадни почеће свој рад средном новембра а докле ће гостовати у Ујвидеку. Позоришна трупа г. Кесети Геде радиће шест месеци у Сабадни у Градском позоришту.

— Једна комета приближује се земљи. Према посматрањима чилеанске опсерваторије, комета коју је недавно открио астроном Бруно Фераданас приближује се земљи великом брзином. У фебруару наредне године она ће бити удаљена од наше планете још свега 56 милиона километара. Све јужноамеричке опсерваторије чине припреме за научна посматрања великог стила. Комета, која је једна од највећих досад опажених, има реп дугачак 136 милиона километара.

Од француске револуције до данас, народи су 116 година ратовали, а свега 37 година живели у миру

Најратоборнији континент: Европа

Статистика ратова даје занимљиву слику границаности светске историје. Она поразно сведочи да народи знатно више година проводе у рату него у миру, а у ратоборности предњачи Стара свет.

Занимљиве податке о ратовима и њихову трајању од француске револуције, 1789, на овамо, објављује, према париском „Журналу“, један престонички лист, осврнувши се прво на ратове после првога светског рата.

ПОСЛЕ СВЕТСКОГ РАТА — НОВИ СУКОБИ...

По довршетку првога светског рата, набрело су поново, ту и тамо, избила непријатељства. Прво су избила конфликта на територији Совјета: контрареволуционарне трупе

војевале су са Црвеном војском. Затим је следовао руско-пољски рат, па грчко-турски оружани сукоб, а ти мањи или већи ратови трајали су до 1923.

Од 1923 до 1925 био је на свету мир. Но одмах затим искрели су опет крвави сукоби, а то у Арабији Јужној Америци, у Кини. После је дошао абисинско-италијански рат, која је био већих размера, па шпански грађански рат, која је побудила пажњу целог света и био у неку руку „проба“ за други светски рат.

ИСТОРИЈА СВЕТА ПИШЕ СЕ КРВАВИМ СЛОВИМА...

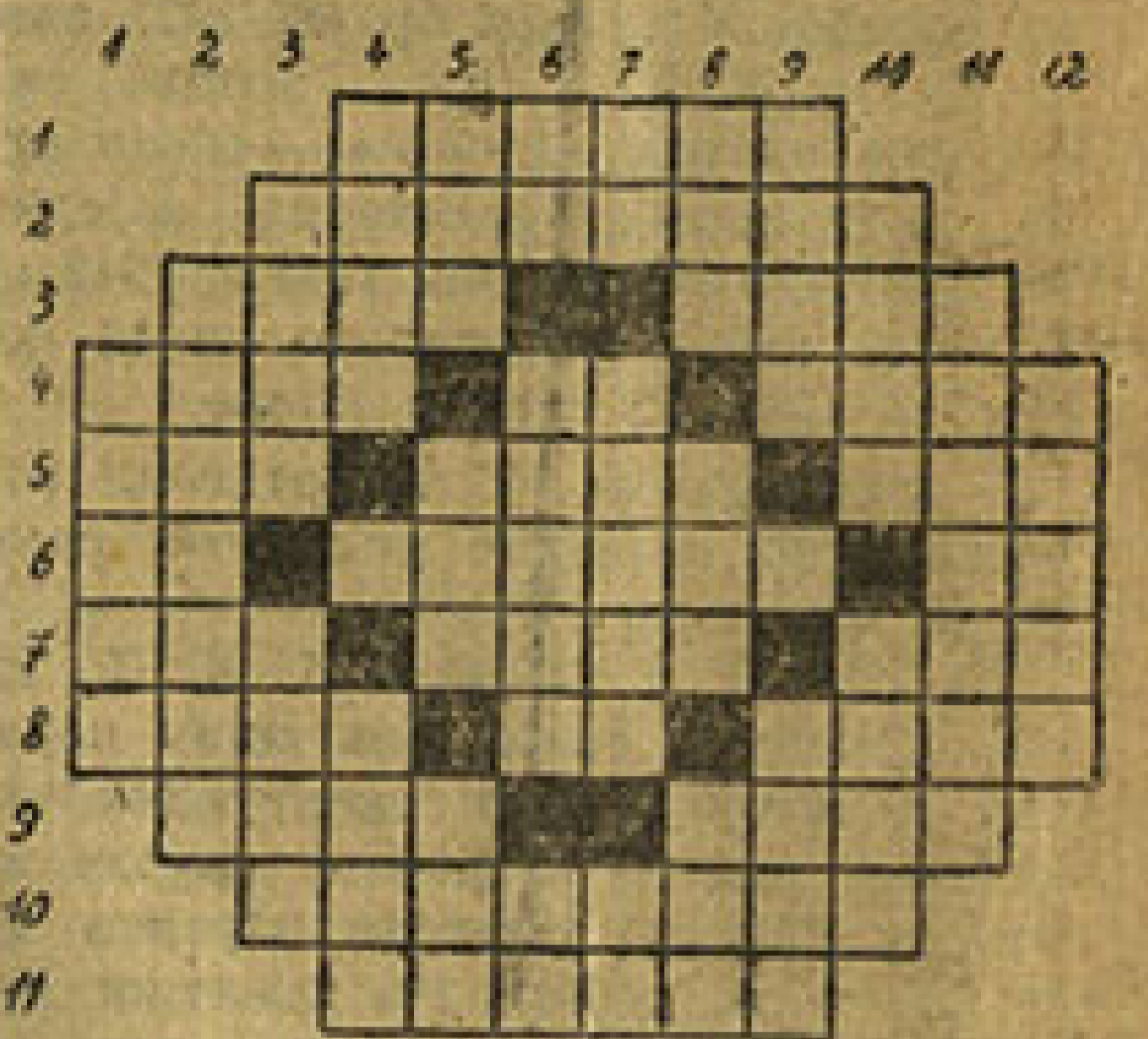
Од 1918 па до данас било је свега пет „истинских“ мирних година, док је деветнаест година протекло у рату у овом или оном делу света.

Од велике револуције, 1789, број ратова сведочи да се човечанство, при сукобу и несугласицама, дарије прихвата оружја него што шаље своје претставнике за зелени сто. Четрнаест столеће и по скоро је био непрекинутих ратова: мрвало се свега 37 година, док је 116 година проведено у рату, у различним деловима света. Од тих ратоборних година, попуштене борбе је укупно 82 године у Европи. Најдужи су били Наполеонови ратови, па кримски поход, први светски рат, шпански грађански рат, а из довршава садања нови светски конфликт којем се, до сада, не зна краја ни конца.

Ратно расположење света, очигледно, не опада, него, напротив, расте. Историја света пише се крвавим словима.

УКРИШТЕНЕ РЕЧИ

Број 237

Водоравно: 1) Притока Саве. 2) Планина у Србији. 3) Супротан од велик — саставни део Дрине. 4) Боја карата — река у Ломбардији — натакна. 5) Ја (латински) — гроб — без икога. 6) Свеза — поље у Србији — слово латинице. 7) Ужичанин — пристаниште у Француској — мушко дете. 8) Женско име (тепање) — показна заменица — мисте. 9) Женско име — тина. 10) Српска владарка. 11) Назив за западњаке у нашим народним песмама.

Усправно: 1) Мали човек. 2) Домаћа животиња. 3) Стејаћа вода (у падежу) — мушко име. 4) Мало насеље — према — летопис. 5) Свеза — термин — коња. 6) Или (француски) — врста ветра — коњ. 7) Тај (латински) — узокрт — ушћна речца. 8) Кончин — здравно (латински) — вера (турски). 9) Мушко име — вокал — лизаци. 10) Турске државице — ноћна птица. 11) Купалиште у Италији. 12) Називи.

РЕШЕЊЕ УКРИШТЕНИХ РЕЧИ

Број 236

Водоравно: 1) Лавина. 2) Суботница. 3) Дана — тама. 4) Коња — го — нула. 5) Оса — ката — рит. 6) Те — Морава — Ја. 7) Ото — даве — вул. 8) Реко — ва — Маја. 9) Јонз — шала. 10) Раковица. 11) Јабуча.

Усправно: 1) Котор. 2) Доситеј. 3) Сана — овор. 4) Луна — М — овај. 5) Аба — код — ИКА. 6) Во — гарал — Об. 7) Ит — Отава — ву. 8) Нат — аве — шик. 9) Апал — а — маца. 10) Амур — вала. 11) Алялуја. 12) Ачка.

ДО 6 ЧАСОВА УВЕЧЕ, СВЕ МАЧКЕ МОРАЈУ БИТИ КОД КУЋЕ

У шведској варошници Естерсунд полиција је недавно издала по зидовима кућа плакате са наредбом необичне садржине. Полиција најоштрије наређује свима сопственицима мацака у варошници да после 6 часова увече држе своје мачке код куће. Ова, на први поглед, смешна наредба има своје логично оправдање. Забрања је донета због опадања једног садисте, који је у последње време мучио и убијао мачке у Естерсунду. Недавно су органи полиције по улицама варошнице нашли једне нове неколико десетина намриварених и угинулих мацака. Неки садиста, који воли да мучи животиње, вршио је свирепе атентате на естерсундске мачке. Швеђани су познати по својој великој љубави према животињама. Кад њих је заштитила животина најсавршеније организоване и у најмањем селу. Полиција је обобила велику новчану награду ономе ко буде открио садистички убицу мацака. Али све дотле — мачке морају ноћу остајати код куће...

ПРИБРЕДНЕ ВЕСТИ

— Нови извори нафте у Румунији. У општини Садерлаху, у румунском Банату, нађени су нови извори нафте. Ускоро већ посебно друштво предузеће бушење.

— Производња свећа у Хрватској. Установа за техничке масти у Хрватској објавила је нове одредбе за производњу свећа, по којима произвођач сме за црквене сврхе производити свега 10 од сто, а за осветљење 90 од сто.

— Мелиорација земљишта код Сремске Митровице. Како извештава „Донауцајтунг“, отпочели су радови око исушивања и мелиорисања мочвари и поплавних подручја у околини Сремске Митровице.

— Број воћака у Хрватској. Према најновијој званичној статистици, у Хрватској данас има 15 милиона воћака шљива, 2,5 милиона јабука, преко 2 милиона маслина, 1,7 милиона крушка, 1,2 милиона орахових и 0,75 милиона кестенових дрвета. Валдемоћих дрвета има 250.000.

— Дуд у Бугарској под државном заштитом. Обарање и искоренивање дудова дрвећа у Бугарској није дозвољено без посебне дозволе надлежних пољопривредних органа. За осушене дудове власник је дужан да током године дана посади исто број нових дудових младунца.

— Риболов у Румунији појачан. У септембру ове године на рибањ тржишта Румуније изнесено је 5.126.000 кг, према свега 2.941.286 кг. у истом месецу 1941. Од 1. априла до 1. октобра ове године укупно је уловљено у румунским водама 21.316.000 кг. риба, а у истом раздобљу минуле године 9.374.140 кг. У сличном времену порасла су и државна прихода од риболова: са 132 на 354 милиона леја.

— Бугарски принос дувана. Првобитно се рачувало да ће овогодишњи принос дувана износити око 75 милиона кг; међутим, суша је унеколико смањила резултат, те ће принос износити 60—62 милиона килограма.

— Рекордни штете од леда у Швајцарској. Ове године су штете од леда у Швајцарској превазишле све досадашње. Осигуравајућа друштва исплатила су оштећеним пољопривредницима преко 10 милиона швајцарских франака. У неким подручјима жетва је потпуно уништена.

Проблем вештачке кише

Прављење вештачке кише одувек је дражило машту научника и проналазача, па и данас сељаци, који за време велике суше много страдају. Сељаци би били веома захвални ономе ко би пронашао начин за изазивање вештачке кише — по поруци били.

Последњих година у Немачкој, Енглеској, Француској, Русији и Данској научници-стручњаци вршили су безбројне опите да би пронашли сигуран и уједно јевин начин за прављење вештачке кише, наравно у свако доба кад је она преко потребна. У тим опитима учествовали су и метеоролошки стручњаци.

Сви ти опити све до данас нису

довели до жељеног резултата. У Данској су, на пример, са авиона бацали на облаке тзв. ледена праха, и постигли да над тлом од 3—4 квадратна километра заоста пада киша кадгод се зажели, али ако има бар мало облака. Па ипак, све то није, на жалост, довело никакво практичне користи. За бацање леденог праха потребно је неколико стотина авиона и много леденог праха, који тропикови никако нису у размери с коришћу коју вештачка киша пружа сељацима. Недостагах ове методе је још и у томе што за време великих летњих врућина и суша кад на небу нема ни облачка, овај се опит такође не може извршити.

ИСТОРИЈА ЦЕПНЕ МАРАМИЦЕ

У средињем веку и почетком новог века у Европи су људи већ увелико употребљавали цепен марамице. Све до XVIII века у Немачкој, Француској и Енглеској и другим земљама носиле су се различите цепен марамице, од којих су многе биле веома неукусне.

У доба владавине Луја XVI, непосредно пред француску револуцију, влада у Француској надала је наредбу по којој се употреба свих цепних марамица најстрожије забрањује, а једино се могу носити четвороугласте марамице. То је учињено по предлогу краљице Марије Антоанете, која је нашла да су од свих цепних марамица најпрактичније четвороугласте.

Краљ Луј XVI објавио је 2. јануара 1785. декрет по коме се забрањује ношња цепних марамица које нису скројене четвороугласте. У декрету су наведене ове речи: „У нашој краљевини могу се израђивати само цепен марамице које су у ширини и дужини истих размера, дакле квадратне.“

У почетку се свет будио против ове наредбе и још једно време је носило и друге марамице, али строге казне приморале су људе да носе искључиво четвороугласте. Ове су после и освојиле целу Европу и задржале се у моди све до данас.

ВИНО — ОД МЛЕКА

Како италијанске листове јављају, за време једног банкета пререшеног преликом скуштинне пољопривредног друштва у Малану, гостима је сервирано ванредно укусно бело вино. Када су присутни већ испили прилично велике количине овог добродушног пића, узео је реч директор једног предузећа за прераду млека и на највеће чуђење присутних казао да је вино које су малочас пили направљено од млека а не од гроздја. Директор је изјавио да се до тог открића дошло сасвим случајно. Док су његови помоћници у лабораторији вршили опите са млечним екстрактном, одједном су приметили да се млеко разбистрава и има мирис вина. Ови су отишли у буре велику количину овог млека и после неколико дана измлали су чисто, укусно и одлично вино. Утврђено је и то да вино направљено од млека садржи 15% алкохола.

ДЕЦА НАЈМАЊЕ РАСТУ У ПРОЛЕТЕ

Према статистичким подацима лекара, утврђено је да деца у пролетним месецима најмање расту. Данас је науци познато да су за растање најважнији витамини. У зимској храни одраслих и деце има најмање витамина, а реакција тог минималног узимања витамини јавља се код деце у пролеће у облику успореног или сасвим обустављеног растања.

НАЈБОЉИ АУТОМОБИЛ
 Чувени француски књижевник Три-стаи Бернар посетно је једаред у Паризу изложио аутомобила. Извештаји са изложбе који су заступали интересе разних аутомобилских фабрика трудили су се да од Бернара добију изјаву о томе који је од изложених аутомобила најбољи. Поред осталог, поставили су му и питање у коме се аутомобилу најрадије вози. Тристан Бернар је одговорио:

— Најрадије се возим у аутомобилу својих пријатеља. Јер то ме ништа не кошта...

ДОБАР КРИТИЧАР

Књижевник Шеншол био је у литерарним круговима Париза омањан не само због свог талента, већ и због своје добродушности и искрености. Није траго да се у његовом присуству било ко оштро критикује, и бично је нападнуте узимао у заштиту. Једног дана говорио се о издавачима. Неки су изјављивали да издавачи немају довољно интересовања за литературу, други је казао да су то глуми магарица, а неко је говорио да су издавачи неписмени.

Протестујући против оваквих тврдњи, Шеншол је узвикнуо:

— Ја познајем једног издавача који је веома писмен и који се радује шта је литература.

— Три томе је оменовано име једног од познатих издавача.

— А како си се уверио о томе?

— Сасвим просто: послао сам му један свој рукопис, а он га је одбио.

КОЈЕ СУ ПРАВИ ПРИЈАТЕЉИ?

Жан Казимир Перије (1847—1907), председник Француске Републике, мајка једнога дана одит на Парламенту, јар га је неки политички противник на седници оштро напао, употребивши властите аргументе министа председника, тако да је Перије дошао у велику забуну. — а нарочито га је љутило што су притом сви чланови владе странке кутали, не прикључивши му у помоћ.

У фоајеу, пријатељи су се окупили око Перијеа, покушавајући да га умире. Нејад, један од њих рече:

— Уосталом, слушај, — мисли мисао право...

На то се Перије одртно обратио:

— Фујкам ја на своје пријатеље кад немам право! Онда кад немам право треба да ми помогну!

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ПОВОРИШНИ ДОГЛЕД

Г. Ројтер

Море је било мјрно, бледо и сребрнато сиво. Небо се плавило, а све јаче сунце мењало је млечну боју мање у тамни светлосиви опал. У тихом ваздуху чуло се мрморњење мора уз обалу.

Шеталиште је било још пусти. Нека стара пиларница уређивала је своју тезгу. Недалеко од ње стајала је једна жена и посматрала како ређа паранце и рощиче. Имала је бронзану боју коже — једна од оних жена што их ћудљива игра судбине баца с јужних обала у северњачке луке. Протандраше угљарска кола и за њима група радника. И девојке, зевајући и змигровно се стресајући, одлазице су на посао. Тада стигне нека госпођа с дететом.

Улево се пирило престаниште. Катерке једрењака варањале су из магле. Млада жена је с керцином шетала по обали; гледала је како обриси бродова бивају све јаснији. Већ је могла разликовати беле и црвене пруге око димњака пароброда, и сплет ужета на попречним моткама једрењака.

Велики једрењак отаџде се из маге других бродова и исплови, бирајући лагано и опрезно пут између усних пролаза престаништа, на тврстину. Тада се, као каква сребрна шара, мјрно и поносно отисну у даљину. Тамо, тамо, вози се чика Фриц! узвику дете и весело показује протом. Буле мирна, пропанга млада жена, црвенећи, и окрете се да види да ли је ко туо узвик девојнице. На футроле која јој је висила о рамену извади она један поворишни доглед и управу га, удешавајући га, на једрењак.

По палуби су ходали неки морнари. Други, насловени на ограду, гледали су према обали. Дете је нестрпљиво скакутало око мајке, жалећи се што ништа не види.

— Видим га, рече жена тихо. — Напла сам га! Стоји крај крме, као што сам ја рекао. Један морнар окрете тонак. Он држе доглед у руци — тражи нас, Кети! Ова журно живуче марамацу и стаде да маше. Помоћу свога великог догледа могао је да је нађе на јужној обали, витку и фињу, са девојачком. Поново метну на овај доглед, то дивно отаџло што јој је омогућавало да га још једном, јасно и оштро, види: снажна, на онак онак онак као да припада каком послаништву, уместо што је прави крмичар неких једрењака. Његово савице, онак онак лице са обетењачким очима... не, то никак

није могла видети. Али његов лик је непрестано лебдео пред њом.

Он је волео њено дете, умео је с њим да се игра, био је тако добар. Тако је задобио њено поверење. Није био као она друга што су хтели да је задобију ласкањем и наметљивим комплиментима. Био јој је пријатељ, а девојчини други отац. Свако по подне, о чају, долазио је у њен мали салон, да њаска. Био је тако топао и простосрдчан кад јој је рекао да ће због ње поново осећати носталгију. Хтела је још једном да види, да се нада, да још једном опточне живети. Сети се његовог последњег погледа и пољупца. Сузе замрљаше стакло. Више није могла гледати. — А када се вратим... на годану...?

Жена бронзане коже, која је стајала крај пиларнице, пређе лагано младој мајци. И она је нетрпећиво гледала на море. Сад се загледа у доглед.

— Мадам! ушта она гласом сакром молбеним, — Мадам, хоћете ли ми допустити... с гласним јечањем отаџдоше се рече, — да ја једном погледам на доглед?

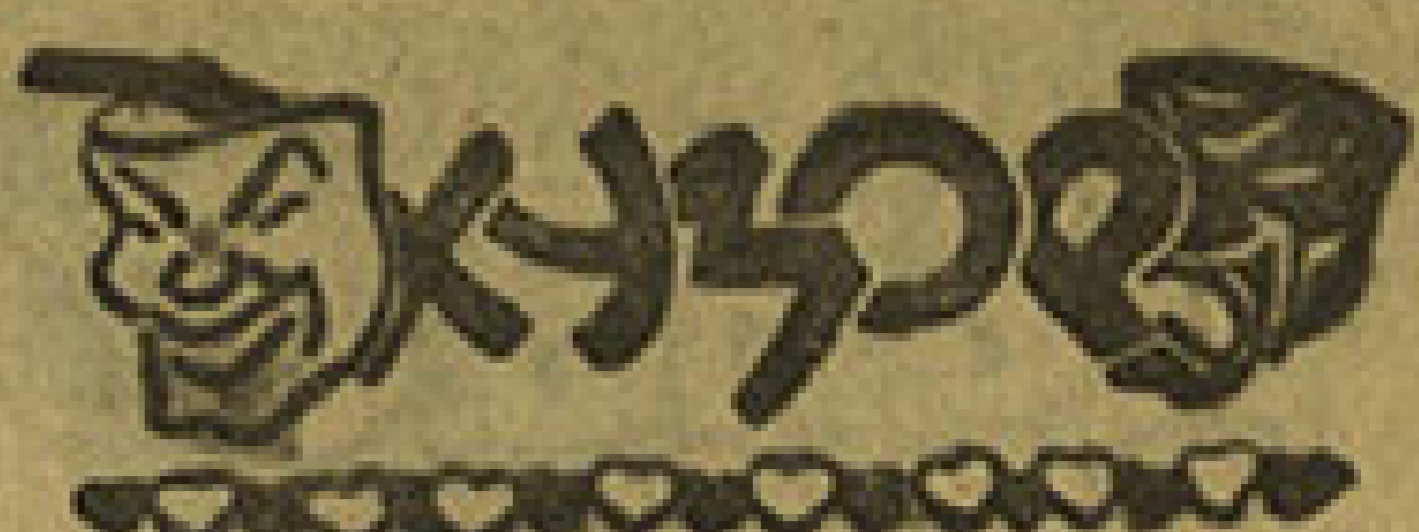
— О да, радо, рече млада жена, посматрајући је затуђено и збуњено — сиромашку шарену мараму, пребачену преко дивних плећа, прну кривцу кале на грчуравој коси. Усне јој залрхташе, посркахе сузе и ристегоше се у задовољан осмех.

Била га је нашла, њега што је сваког вечера седео у њеном подруму, где мрнарари пуше, картају се и једу мршаву храну, њега, који је био господин, коме се дивила јер се није опијао, коме се чудила јер није галамио и тучао се. Помогло јој је у послу разложношћу човека и оданосту детета. Обожавала га је, истовремено као мајка и љубавница, са псећом оданосту. Упркос свога фениг одела умео је да љуби дивље и жестоко. Ах, кад би бар овде, где јој је рекао да њега, могла непрестано отаџати и гледати га... Необузданим покретом спусти ова доглед на прса и пољуби га.

Дана крај ње, осећујући се остало, рече: — Подајте доглед и овој девојци тамо; биће да и њој нево драг отаџа на пут.

Била је дотрчала, задихана, с великом нијансом крпном, и загледала се у брод што је све више одмицао, притискујући узалудно руку, као није, на чело.

— Хоћете ли и ви да видите још једном вањог милог? — викну јој млада жена. — Чекajte, сит ћу ја улес-

ПРЕДОСТРОЖНОСТ

— Шта ћете са толиким оружјем пред судом?
 — Знате како је, господине судијо: ко се чува и Бог га чува!

ти доглед за вас! Плава служавица направи јој немо кивкс. А онда узвикну гласно, с дотањом радошћу.

На крму је био насловен он. Углавном га је тако близу као што би га свако јутро, сретала где је чекала у углу. Залуђивала ју је његова неуољива веселост, њега, који није наваљивао на њу грубо као други, него нежно и лепо, као брат, док му није, не сама не зна како, пружила млади свет свога тела. О, та дивна поћ у топлој собици под кровом! И њен драги! На годану, кад се врати, постало му жена. С вером се осмехивала у даљину, на своје нада, које су плотиле сва даље и даље.

Поворишни доглед ишао је од руке до руке. Човек на палуби једрењака гледао је на обалу и на три прилично које су стајале једна крај друго. Послушно су се одазвале његовој жели. Насмеја се. Његова верна, тамно очи замрадише се од глупости. Претпама убрсао сузу. Та волео их је све три — сваку на свој начин. На се окрете и пође за послом.

Као далаца, бела утвара, као нека прелиста сна, дигло се брод на видјеху. Жена замрљаше поздраве. Кад би се поново осле, насу се више поздравале.

Доглед није ништа одво.

Дрмон Арман

Уживањем, али и са извесним немаром улесао је моћи ноћни ваздух. А затим је почео да се препире са собом. Да ли је смео да чини то што је сада учинио? Зашто да не? На за шта га не волеју нека осећана... Пе онда... Зар је грех што се допао једно девој, младој и опасној жени? Та, вероватно је да би хаљале и њихали мушкараца беле пресрећни сада е се сада наплавила у његовом постојању...

Обузет овим мислима, он је убрзо дошао до отпора. Је прави узрок његовог унемерен, трижа савести, и није могао да општа Рен што се у овој борби пока за јача... Она је била утвара сна, док се

Арман, такорећи, сасвим чедно продао, уместо да је... Али, зар се то исто није десило и за време његове авантуре са Сизи Дерос? Као и тада, и сада ће бити само играча у женским рукама.

Арманов понос бузио се против ове мисли. Решио је да ће по сваку цену одолети овај јарам са себе, пре него што би му се прет на њега наврлао. Осећао је да му је крућина. Када је санинуо шешир, марио парфема, који му се привлачио за коку на шапа, поново га је потсетило на ову демонску жену. Тешки, азаманљив парфем Рен лебдео је око њега. Савица поре његовог одела и тела била је испуњена овим марисом.

Али, сада није осећао само марио парфема, осетио се у том трепутку и марио осећајног прећа која је продирало кроз отворени балкон, чак до стомака. Сетио се горког мариоа оплјума, који се завучао међу завоесе, и плавичастог дима турских прагарага помешаних са хашишом, који је она жена између два пољупца у великим млазевима пуштала кроз

уста. Сва та осећања обухватала су га као нека мрежа која га је све више стезала. Осећао је да неће бити довољно снаге да ову фињу, мелу, на њих толико снажно саткану мрежу раскине. Не, никада! И кад се већ не може да ослободи ових заносних мариоа, како би се тек могао ослободити руку лене жене, које су се тако страшно обавале око његовог врата?...

Уосталом, он то није ни смео учинити. То би значило уништење уговора са предузећем „Цигентекс“, а то је немогуће! У том случају морао би да врати 200 долара, које је примио на име свог првог хонорара, а које је уствари сасвим потрошио.

Али зашто се он толико мучи овом глупошћу? Није учинио ништа што би заслуживало осуду. Али, после неколико тропутака, пред његовим очима узавала се слака жалосног, малог Оливог лица... Да, Ола... о њој је реч, а не о њему самом.

Ола... мила драга мала пријатељице! Колико је искрена, колико је добродушна! Арман је осетио да је

много воли, али не правом љубављу, него само пријатељском. Исто онакво као и Ола! Ова љупка и лепа Рускиња све до сада није показивала пред њим ништа друго сем пријатељства. Не једна њена реч, ни један њен покрет није одавао нешто више. Била су добри пријатељи и осећали су симпатије један према другоме. Њихове душе су се узјамно тремале. Добро су се осећали када су могли бити заједно. Пријатељи. Међутим, Рен... и ништа. То знају само обичан однос између мушкараца и жене, и то однос који је у овом случају желела жена. На нека буде!

Обузет овим осећањима о Ола, од једном прасну:

— Ја сам љубавник Рен Арман. Рени љубавник!

И одједном све је разумео: ову неизвесност, ону грчку савесту које су га мучиле, а чеји значај му сада дружају ове две речи. И само етога није имао храбрости да оде у кошачки локал. Плашио се отворено, искреног Оливог погледа...

Среда, 4 новембар 1942.
Карло Борон, Београдски епископ.

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Аптека Гросингер, Мусовени улица бр. 30, телефон: 27-40.
Аптека Поповић, П Ракоци Ференц улица бр. 124, телефон: 33-74.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ:

Рођени: 2 мушка и 2 женска детета.
Венчани: Јајош Фоки, железнички чиновник и Еркебот Мајор, домаћица.
Умрли: Марија Томаш, рођ. Бемењ, домаћица, 72 год. и; Радивој Кузмановић, економ, 72 године; Вилмош Авар, поштански надзорник у пензији, 74 године.

РАДИО

4 новембар 1942.
БУДАПЕШТА, 7.00: Јутарња музика ● 10.15: Забавна музика ● 11.15: Оркестарска дела ● 12.40: Концерт полицијског оркестра ● 14.00: Концерт оркестра речне флотилије ● 15.20: Омладински хорови ● 17.00: Концерт на виолинцелу ● 17.45: Италијанске филмске песме ● 20.15: Оперетска претстава ● 21.30: Концерт берлинског филхармонског оркестра ● 22.10: Концерт салонског квартета ● 23.45: Мађарске народне песме ● 23.20: За љубитеље модерне музике.

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

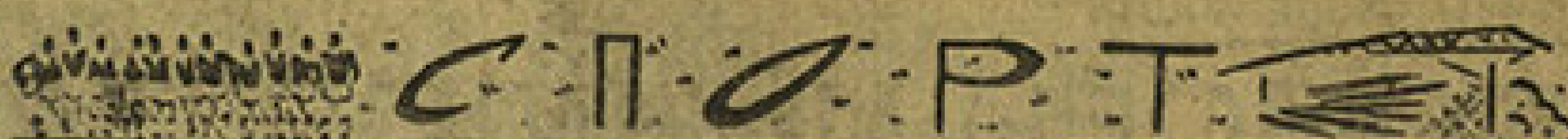
3 новембар 1942.
Дунав: Комаром 280 (-6), Будапешт 224 (-9), Пакш 160 (-5), Мохач 300 (+22), Бездан 340 (+5), Гомбош 142 (-), Ујвекс 288 (-7).
Драва: Барч -100 (-6).
Тиса: Ватарошмањ -117 (-10), Токај 072 (-4), Тисафарод 086 (-6), Чонград 180 (-2).

ОДЛАЗАН И ДОЛАЗАН ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички а од Сабалде брв) 20.24.
За Сабалду: 4.31, 8.14 (убрзани моторни воза за Зомбор), 13.31 (путнички воз (само до Сабалде)).
За Зомбор: 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.
За Обече, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00 (само до Обечеја), 16.33.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брзи).
Из Сабалде: 7.38, 20.40 (убрзани моторни).
Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан за Паланку), 12.47, 20.13.
Из Сегеда-Обечеја: 7.38 (из Обечеја), 10.05, 19.46.
Из Титела: 6.24, 16.11.

ИЗВЕШТАЈ СА ПИЈАЦЕ У БУДАПЕШТИ

Цене на велико 3 новембар 1942.
Кромпир, крупан, роза, кг. 40-56 ф.; ситан, кг. 28-46 ф.; прна лук, пушпа 30-50 ф.; бела лук, пушпа 36-50 ф.; першун корен, пушпа 30-50 ф.; шаргарепа, пушпа 38-60 ф.; бујдова, комад 30-30 ф.; келераба, пушпа 40-60 ф.; патлиџан, кг. 40-76 ф.; купус, главица 40-60 ф.; вол, главица 48-70 ф.; карфиол, главица 46-76 ф.; зелена паприка, комад 2-4 ф.; бабуре, комад 3-10 ф.; спанаћ, кг. 50-60 ф.

Друго коло за куп Сент Ласло

Трговачка академија Ујвидек, игра против Учитељске школе, Чакторња

У петак, 6 о. м., игра Трговачка академија из Ујвидека своју другу утакмицу за Сент Ласло куп са Учитељском школом из Чакторње. После срећне победе над Мађарском гимназијом, Академија се марљиво спрема за претстојећу утакмицу и на тренинзима се приметила уиграност и одлична физичка кондиција. Трговачка академија има своју

опрему, што је врло важно за један фудбалски тим, нарочито средњошколски. За ову утакмицу влада велико интересовање међу овдашњим средњошколцима, јер се победник састаје у идућем колу са Државном гимназијом српског наставног језика. Утакмица се игра на игралишту „Хортхи Миклош“ у 2 часа.

ДМКС (ПЕТЕРЕВЕ)—БЕРНОЛД (Ујвидек) 4:1 (3:1)

У Петеревеу домаћи ДМКС је победио у пријатељској игри госта из Ујвидека, „Бернолда“, са горњим резултатом. Утакмица је била врло лепа и фер. Домаћи су из једне лепе комбинације дали први гол. Други гол даје поново Молнар из једанаестерца. Домаћи играју одлично, нарочито се истиче Сремчев. Трећи гол даје Катона, то је био најлепши гол дана. Пред крај првог полувремена Шипош II из једанаестерца даје почасни гол за госте. У другом полувремену игра је такође лепа и занимљива, али домаћи постижу само један гол, и то један минут пред крај игре. Од домаћих најбољи су били Сремчев, Свирчев и Ледени, а од гостију Шипош II, Кајић и Лепар. Судија г. Бранковић био је одличан.

ФСК—УСЕФ 2:2 (2:0)

У Офутаку одиграна је горња пријатељска утакмица, која се завршила нерешено. У самом почетку домаћи наваљују и лако постижу два гола преко Ралетића. Гости, који играју сталожено, не збуњују се, већ лепим комбинацијама стално угрожавају гол домаћих. Прво полувреме завршено је у лепој и равноправној игри. У другом полувремену обе стране нарађују појачаним темпом, тако да је игра добила карактер праве првенствене борбе. Многе лепе ситуације су остале неискоришћене и тек у 30 минути гости преко Олаха смањују резултат на 2:1. Нешто касније Тот постиже и изједначајући гол. Он је уједно био и најбољи на терену. Судио је г. Јелчић добро.

СК СЛОВАЧКИ (Опаланка)—ХУНГАРИЈА (Товарош) 16:1 (9:1)

У недељу је у Паланци одиграла пријатељска утакмица у којој је домаћи тим катастрофално поразио госте из Товароша са горњим резултатом. За цело време игре Ск. Словачки је био апсолутан господар терена и стално се играо на страни гостију. Овим је Ск. Словачки потврдио да спада у ред бољих провинцијских клубова. Код гостију добар је био Бугарски, а код домаћих Меглер, Машко и Јовчић. Судија г. Тир добар.

СК ЛЕВЕНТЕ (Болдогасо, Фалев)—КИШЕ (Жабља) 2:2 (1:0)

Горња пријатељска утакмица одиграна је у Жабљи, а завршила се нерешено. Утакмица је била жива и узбудљива, каква се у Жабљи давно није видела. Гости су у 12 минути првог полувремена преко Добановачког дали водећи гол, а противник је изједначио у другом полувремену. Мало затим, гости дају и други гол, а пред крај игре нађе изједначење преко левог крила. Судио је г. Рудић слабо.

ОСК (Осивац)—СК БРОДОГРАД (Апатин) 4:1 (1:1)

Пред 1500 гледалаца одиграна је пријатељска утакмица у Осивцу између горњих клубова. У почетку ОСК има игру у својим рукама, али због трашке одбране Бродоград постиже вођство. У 25 минути домаћи изједначају. У другом полувремену ОСК је стално надмоћан и игра пред толом противника и преко Ланчушког у 6. 8 и 25 минути повисује резултат на 4:1. Добро су играли: Бикици, Маглаћ и Рајић. Судија г. Павлов добар.

Бачка је у Сентошу победила МАВ са резултатом 2:1 (1:0).

СК Хуњаци победио је у Чурогу СК Плаву Звезду, из Аде, са 4:0 (0:0). Одлично су играли Дражић, Обреновић и Хорват.

НАФК (Кула) гостовао је у Бачке-рестуру и победио СК Руски са 3:2 (3:1). Голове су дали Кремл и Цаја, а за Руски Хербут и Силађа.

Фудбалска репрезентација Немачке победила је Хрватску са 5:1 (2:0). Утакмица је одиграна у недељу у Штутгарту, пред 30.000 гледалаца. Немци су били надмоћнија, док су Хрвати само борбени. Гол за Хрвате дао је Велфа.

СК ТАТРА—СК ДЕЛВИДЕК 3:2:1,

У недељу је у Кисачу одиграна горња првенствена утакмица другог разреда. Ск. Делвидек је у почетку водио са 2:0, а касније из пресрото досуђеног једанаестерца Татра мањује на 2:1. У другом полувремену домаћи дају још два гола и утакмица се завршава са 3:2 за домаће. Судио је г. Каш из Ујвидека.

НОНОБАРИ И МУЗИКАНТИ (Ујвидек)—ШОФЕРИ 4:0

У понедељак на УАК-овом игралишту одиграна је пријатељска утакмица између комбинованог тима конобара-музичара и шофера, који су изгубили са горњим резултатом. Голове су дали: Немет (2), Веч и Сенаши. Добро су играли Радковић, Немет и браћа Сенаши а код шофера Бухајмер, лево крило и центар-хаф. Судио је г. Никола Поповић-Зата.

стају до 10 речи 1.50 п. Свака деља реч 10 ф. — За оне, који траже службу 50% вестинија.

ПРОДАЈЕ СЕ:

ШИВАЋЕ МАШИНЕ, машине пропету рупице и машини што припадају дугмаџ Упатани: П Ракоци Ференц 236. 173

ХОФЕР ТРАКТОР, 33 НР са самоим плугом, Владо Жижак, Ома, 1137

КУПУЈЕ СЕ:

УПОТРЕБЉЕНА ВРАТА, зава у бивацка возила, употребљене даје за патос. Стефановић, Грој Вазо 7. 156

ЖЕНИ ОБА-УДОЈА

НЕМАЈУЋИ ПОЗНАНСТВО међу удовицама — респираторнама, тржилим их ради брзо око 50 година. Молим озбиљне даме за допис преко «Нове поште» под Чиниоцима у пензији самоц 60с. 180

ПРАЗНО

ПОЗНАНСТВО млађе самосталне даме тражи бољег господина. Писма и Администрацију «Нове поште» под «Дискреција». 180

Само за препродавце!
КЕСТЕЊЕ
доброг квалитета може се добити код фирме
Г. ТИШМА — Ујвидек
Телефон 34-74 1843

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија“, штампарски завод и издавачко предузеће (властник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, П Ракоци Ференц ул. 50. Ручкописи не враћају